

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний економічний університет
Факультет обліку і аудиту

Міждисциплінарна курсова робота

3

«Економічної теорії»

На тему: «Інноваційна політика України: євроінтеграційна перспектива»

Студентки 2 курсу групи ОПД-21
напрямку підготовки 6.030509 «Облік і аудит»

Кицун Катерини

Керівник:
Вірковська Анастасія Андріївна

Національна шкала _____

Кількість балів _____

Оцінка ECTS _____

Члени комісії _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

_____ (підпис) (прізвище та ініціали)

Тернопіль 2016

План

Вступ.....	(2-4 ст.)
1. Теоретико – методологічні основи інноваційної політики.....	(6-9 ст.)
2. Аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в Україні.....	(9-16 ст.)
3. Позитивні та негативні аспекти входження України в Європейський Союз.....	(17-21 ст.)
Висновок.....	(22 ст.)
Список використаних джерел.....	(23-24 ст.)

Вступ

У наш час інтеграційні процеси є звичайним явищем. На даному етапі Україна є лише визнана, всіма учасниками та владними органами організації, як що має наміри інтегруватись та веде співпрацю з деякими країнами Євросоюзу. Про інтеграцію наша держава заявила зразу після здобуття Незалежності.

Для того щоб Україна у майбутньому увійшла у світовий економічний простір, а також створила стійкі, довготривалі умов для неперервного економічного зростання, виникає необхідність розвивати та удосконалювати інноваційний потенціал, його перспективи у майбутньому поглибленні інтеграції національної економіки у світові структури.

Для досягнення цієї мети потрібно створити нові стратегічні орієнтири щодо зовнішньоекономічної політики держави. Потрібно змінити її спеціалізацію у світовому поділі праці, за рахунок створення та експорт нової вітчизняної продукції з високою доданою вартістю, надання високотехнологічних послуг, а також створення високо кваліфікаційних та некорумпованих органів управління економічними та соціальними процесами.[1]

У високо розвинених країнах ведуть запеклу боротьбу з корупцією. Адже саме це явище перешкоджає розвитку та функціонуванні усіх сфер життя, а головне економічному прогресу країни. Подолання корупції має стати однією із головних стратегій, щодо створення еволюційної та перспективної політики України.

Щоб успішно адаптувати національну економіку до жорсткої конкуренції після приєднання України до СОП, необхідно привести в дію інноваційний потенціал євроінтеграції. А також підвищення конкурентоспроможності країни. Для того щоб підвищилась міжнародна конкуренція, необхідний швидкий та якісний розвиток держави. Це допоможе Україні у майбутньому витримувати конкурентний тиск від високо розвинених країни.

Створення інноваційної політики допоможе подолати кризу. Зокрема можна зменшити ресурсозатратність, підвищити продуктивність праці.

Україна зробила перші кроки щодо інтеграції в Європейський Союз. У 2002 році було створене подання Президента України до Верховної Ради – «Європейський вибір. Концептуальні засади стратегії економічного та соціального розвитку України на 2002-2011 роки» саме у ній були створенні практичні кроки щодо питань європейської інтеграції. А саме:

- одержання Україною членства у Світовій організації торгівлі;
- створення зони вільної торгівлі з країнами Євро союзу;
- проведення переговорів та підписання Україною угоди про асоціацію.[2]

Інтеграція України у економічний простір є дуже важливою для подальшого розвитку економіки, а також інноваційної політики країни. Саме цю стратегію повинна дотримуватись держава. На даному етапі економіці України важко конкурувати з високо розвиненими країнами, тому що існує багато факторів, які затримують розвиток економіки. Якщо влада у майбутньому прикладе чимало зусиль для подолання внутрішньо економічних проблем, то інтеграція у Європейський союз стане більш реальною, і пристосуватись до нових європейських правил буде не так важко. Та незважаючи на всі економічні, соціальні, політичні проблеми, які підсиленні війною та економічною кризою, Україна все ж намагається досягти повного входження в європейський простір.

Мета й завдання дослідження. Аналіз теоретико-методологічної основи інноваційної політики, аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в Україні, виявлення негативної та позитивної сторони входження України в Європейський Союз.

Актуальність даної теми полягає в тому, що на сучасному етапі розвитку економіка потребує радикальних і інноваційних планів та заходів для виходу з кризи, створення сприятливого клімату для розвитку малого та великого бізнесу та швидкого входження в Європейський Союз. [3]

Об'єктом дослідження в даній роботі виступає еволюційна діяльність держави та євроінтеграційна перспектива.

Предметом дослідження виступають методи еволюційної діяльності держави та позитивні і негативні сторони входження України в Європейський Союз.

Методи дослідження:

- теоретичні: аналіз та синтез, порівняння, класифікація.
- емпіричні: спостереження, рейтинг.

1. Теоретико – методологічні основи інноваційної політики.

Великий вплив на розвиток економічного прогресу є створення державою певної моделі інноваційного розвитку. Саме держава створює умови для підвищення науково-технічної діяльності, створює комфортний економічний клімат і підтримує їх розвиток через систему фінансово-кредитних та податкових інструментів, формує організаційні механізми інформаційного і ресурсного забезпечення інноваційної діяльності. З цією метою створюється законодавче забезпечення, яке встановлює правові, економічні та організаційні умови науково-технічної та інвестиційної діяльності, визначає порядок і умови надання підтримки суб'єктам інноваційної діяльності. Ці заходи здійснюються через державну інноваційну політику.[4]

Інноваційна політика держави – сукупність певних заходів створених державними органами, стосовно створення сприятливого інноваційного клімату, підвищення конкурентоспроможності національної інноваційної продукції, ресурсозабезпечення, формування мотиваційних факторів.

Основною метою високорозвинених країн щодо інноваційної політики є розвиток науки та техніки, підвищення обороноздатності країни, підвищення екології, підвищення національної активності. Завдяки цій меті держава може з легкістю визначити пріоритетні напрямки розвитку інноваційної діяльності та скласти основні шляхи допомоги підприємств, які займаються виконанням державних інноваційних програм.

Пріоритетні напрямки – це спеціальні сфери техніки та науки, які мають першочергове значення для досягнення перспективних цілей економічного та соціального розвитку країни.

До основних принципів державної інноваційної політики належать:

- інтеграція наукової діяльності та освіти;
- створення свободи для наукової та технічної творчості;
- захист інтелектуальної власності;
- створення конкуренції у інноваційній діяльності так у сфері науки та техніки;

- державна підтримка у створенні фундаментальних досліджень;
- створення сприятливого інноваційного клімату;
- заохочення розвитку відсталих районів і стримування зростання існуючих агломерацій;
- сприяння розвитку відсталих регіонів;
- підготовка та перепідготовки кадрів для нових і новітніх галузей виробництва;
- підвищення розвитку міжнародної співпраці;
- ефективність економічних процесів.[5]

Світова практика засвідчила, що найефективнішим механізмом стимулювання технологічних змін є ринкове конкурентне середовище, куди держава втручається тільки для того, щоб захистити власні інтереси держави (потреби національної безпеки), а також щоб захистити та підтримати тих суб'єктів ринку, які беруть на себе тягар інноваційної ініціативи.

Конкурентоспроможність науково-технічної продукції на світових ринках визначає внутрішню або зовнішню орієнтацію її ринку. Недостатня конкурентоспроможність інтелектуального продукту на світовому ринку зумовлює низку заходів для впливу на ринок науково-технічної продукції з метою розширення і поліпшення якісних характеристик.[6]

Таблиця 1.1

Рейтинг конкурентоспроможності країн, 2013-2015 рр.

Країни	Індекс глобальної конкурентоспроможності 2014-2015 рр.		Індекс глобальної конкурентоспроможності 2013-2014 рр.		Індекс інновацій глобальної конкурентоспроможності 2013 рр.	
	оцінка	місце у рейтингу	місце у рейтингу	зміна позиції	оцінка	місце в рейтингу
Швейцарія	5,67	1	1	0	5,72	1
Сінгапур	5,60	2	2	0	5,12	13
Фінляндія	5,54	3	3	0	5,65	2

Продовження таблиці 1.1

Німеччина	5,51	4	6	2	5,59	4
США	5,48	5	7	2	5,43	6
Швеція	5,48	6	4	-2	5,48	5
Гонконг	5,46	7	9	2	4,83	19
Нідерланди	5,42	8	5	-3	5,36	7
Японія	5,41	9	10	1	5,62	3
Великобританія	5,37	10	8	-2	5,15	10
Росія	4,25	64	67	3	3,08	99
Україна	4,05	84	73	-11	3,36	95
Польща	4,46	42	41	-1	3,65	65

Головні цілі національної інноваційної політики - формування інноваційної моделі розвитку з відповідними організаційними структурами управління; формування структури потреб в інноваціях і визначення шляхів їх задоволення; досягнення економічного зростання.[7]

У розвинених економічно та технологічно країнах світу інноваційна діяльність забезпечує стале зростання валового внутрішнього продукту (ВВП), ріст продуктивності праці та конкурентоспроможність національної економіки, а разом це дозволяє запровадити високі соціальні стандарти для населення. За світовими даними, в розвинутих країнах світу технологічні інновації забезпечують майже 50 відсотків ефективності ринкової економіки та до 80% приросту ВВП. Можна стверджувати, що саме ступень розвитку і динамізм інноваційно-інвестиційних процесів формують в сучасних умовах стратегічну основу сталого економічного розвитку.

Тому стрижневим пріоритетом економічної політики всіх розвинутих країн визначена інноваційна політика, що спрямована на створення інституціональних та фінансово-економічних засад стимулювання та підтримки розвитку інноваційної діяльності на базі новітніх досягнень науково-технічного прогресу в країні та світі.

Центральною проблемою при виробленні стратегічного курсу політичного керівництва країни завжди постає питання суспільного розвитку, що включає своєю стрижневою складовою завдання реалізації економічного розвитку. В залежності від успіхів розв'язання цього завдання залежить суспільний прогрес, національна безпека країни та її авторитет у міжнародній спільноті. Це вимагає від владних структур, політичної еліти розроблення концептуальних засад та моделі розвитку, а також визначення засобів їх запровадження, що разом складають конструкцію державної політики.

Довгострокова інноваційна політика спрямована на створення умов для соціально-економічного розвитку країни на інноваційній основі через прямі та непрямі інструменти економічного впливу, на формування економічної системи нового типу, так званої техно-економічної системи, в якій функціонування механізмів господарювання сучасної зміщеної економіки безпосередньо пов'язане з впливом системи технічних і соціальних нововведень.[8]

Таблиця 1.2

Основні характеристики технологічних систем

Техно-економічні системи	Характеристика
Продукти	Уніфіковані, стандартизовані, легко оновлюються відповідно до інтересів замовників та споживачів.
Технології	Постійне використання, адаптовані до конкретних умов.
Кадри	Професійна підготовка як інвестиції в майбутнє, відповідні фонди, що постійно оновлюються.
Ринки	Жорстка конкуренція.
Ресурси	Оптимальне використання.
Структури	Централізація на рівні стратегічного центру, інтегральні зв'язки.

2. Аналіз сучасного стану інноваційної діяльності в Україні.

На даному етапі проблема інноваційної діяльності досить актуальна для України. Якщо говорити про підприємства, то у них на сьогоднішній день немає відповідних економічних умов для впровадження нововведень. В нашій країні інвестиційна діяльність перебуває на низькому рівні законодавчого врегулювання, що призводить до зниження рівня застосування на практиці. Тому висвітлення тенденцій розвитку інвестиційної діяльності, визначення напрямків підвищення ефективності такої діяльності може посприяти подоланню інвестиційної кризи. Майбутній розвиток неможливий без пошуку та залучення надійних інвесторів, які б розміщували свої інвестиції на довгострокові терміни, забезпечуючи цим стабільний розвиток важливих ланок господарства. Україна має всі шанси для залучення інвестиційних ресурсів та використання їх на користь економіки, тому що потенціал української економіки має досить «широкі горизонти» для свого розвитку. Країна стоїть на шляху всебічних і всепоглинаючих перетворень. За таких умов проблема налагодження стабільного інвестиційного процесу стає однією з першочергових.

Але варто зазначити, що за останній час Україна так і не позбулася повністю структурних деформацій і значно відстає від розвинутих країн за багатьма факторами продуктивності виробництва та рівнем добробуту населення. Важливим є той факт, що такі галузі господарства як промисловість, агросектор, в першу чергу потребують залучення капіталу для подальшого розвитку. Ще однією важливою проблемою української економіки є висока енергоємність промисловості, цей фактор значно впливає на конкурентоспроможність і собівартість виробленої продукції. Промисловим підприємствам потрібно залучати інвестиції ще й для модернізації вже існуючих потужностей, адже саме після модернізації підприємство стає більш стійким до фінансових коливань.[9]

Сьогодні в Україні збереглося близько 500 науково-технічних і конструкторських організацій, що об'єднують понад 60 тис.

висококваліфікованих фахівців, які на сьогодні розосереджені й не використовуються у пріоритетних інноваційних напрямках. У розвинених країнах кількість осіб, зайнятих у науці, подвоюється кожні 10 років, а в Україні вона скоротилася за останні 5 років майже в 2 рази, 600 тис. учених виїхали за кордон. Однією з головних причин цього є нестабільність роботи наукових організацій, відсутність відповідної матеріально-технічної бази. Не відповідають сьогоденню умови та темпи створення інноваційної інфраструктури (технопарки, технополіси, інкубатори, банки, фонди та ін.). Кількість фахівців, які безпосередньо займалися науково-технічною діяльністю, з урахуванням сумісників, у 2015 р. скоротилася майже на 50 % порівняно з 2010 р. Проте насиченість науковими кадрами поки ще залишається досить високою, що відповідає рівню таких країн, як Іспанія, Польща, Чехія, Угорщина. За 14 років збільшилася кількість докторів наук на 65 % та зменшилась кількість кандидатів наук на 22 %. Порівняння показника кількості фахівців, які працюють у науково-технічній сфері, на 10 тис. зайнятих в економіці з відповідним показником європейських країн вказує на те, що Україна (84 особи) поступається Росії, Німеччині, Франції, Великобританії, Бельгії, але поки ще випереджає Австрію, Італію.

Таблиця 2.1

Кількість інноваційно-активних підприємств за організаційно-правовою формою власності в Україні, %

Галузь діяльності	За формою власності				
	Державні	Комунальні	Одноосібні	Колективні	Власність міжнародних організацій
Промисловість	2,83	3,32	27,00	66,22	0,92
Торгівля	0,72	1,34	38,10	59,0	0,84

Продовження таблиці 2.1

Фінансова діяльність	3,89	1,00	10,42	83,82	0,87
Охорона здоров'я	10,97	29,66	11,30	47,61	0,51

Серед факторів, що стримували інноваційну діяльність, фахівці визначають такі: нестача власних коштів, на це вказали майже 81,7% промислових підприємств; недостатня фінансова підтримка держави – 50,9%; великі витрати на інновації – 49,3%; недосконалість законодавчої бази – 33,5%; високий економічний ризик – 32,5%; тривалий термін окупності інновацій – 30%; нестача інформації про нові технології – 17,1%; відсутність можливостей для кооперації з іншими підприємствами і науковими організаціями – 16,7%; нестача інформації про ринки збуту – 15,2%; відсутність попиту на продукцію та несприятливість підприємств до нововведень – 14,4%; відсутність кваліфікованого персоналу – 13,7%.

Як бачимо, основною причиною низького рівня інновацій підприємства вважають нестачу коштів. Разом з тим, в цілому на інноваційну діяльність підприємств України було витрачено більше 3 млрд.грн., з яких на здійснення технологічних інновацій прийшлося майже 64%. [10]

Майже третина коштів прийшлися на інноваційну діяльність в машинобудівній галузі, 18,4% приходиться на харчову промисловість та перероблення сільськогосподарської продукції, 15,9% - на металургію та оброблення металів, 8,7% - виробництво електроенергії, газу та води, 7,2% - добувну промисловість.

Основним джерелом фінансування технологічних інновацій стали власні кошти підприємств. За рахунок коштів державного та місцевого бюджетів інноваційні роботи виконувала незначна кількість підприємств – від 2% до 4% в різні роки. Має деяку тенденцію до зростання частка фінансування інноваційних робіт вітчизняними (3,7%) та зарубіжними (4,2%) інвесторами.

Кредити для розвитку інноваційної діяльності використано вітчизняними підприємствами на 18% загального обсягу фінансування.

Серед регіонів більше коштів на інновації витрачали у Донецькій – 807,7 млн. грн. (26,4% від загального обсягу інноваційних витрат), Харківській – 398 млн. грн. (13%), Дніпропетровській – 315,3 млн. грн. (10,3%), Миколаївській – 287,9 млн. грн. (9,4%), у місті Києві – 283,3 млн. грн. (9,3%).

В цілому розподіл підприємств, що здійснювали ті чи інші інновації, за результатами впливу інноваційної діяльності на їх розвиток, представлено в таблиці 4, з якої видно, що інноваційні процеси досить суттєво впливають на діяльність промислових підприємств, які здійснюють певні інновації.

Таблиця 2.2

Розподіл підприємств за видами інноваційної діяльності 2015 р.

Вид інноваційної діяльності	Всього підприємств	% до кількості інноваційно-активних підприємств
Заміна знятої з виробництва застарілої продукції	398	26,6
Розширення асортименту продукції	1152	77,0
Збереження і розширення традиційних ринків збуту	907	60,6
Створення нових ринків збуту в Україні	685	43,8
Створення нових ринків збуту за межами України	436	29,1
Забезпечення відповідності сучасним правилам і стандартам	736	49,2
Підвищення гнучкості виробництва	575	38,4
Зростання виробничих потужностей	544	36,4
Скорочення витрат на заробітну плату	160	10,7
Скорочення матеріальних витрат	291	19,5
Скорочення енергетичних витрат	350	23,4

Продовження таблиці 2.2

Зниження забруднення навколишнього середовища	432	28,9
Поліпшення умов праці	553	37,0

Аналіз даних щодо інноваційної діяльності в Україні за останні роки показав, що ні інтенсивність, ні якісний рівень інноваційних процесів не відповідають основним завданням стратегічного курсу інноваційного розвитку національної економіки. Але, незважаючи на загальні незначні масштаби інноваційної діяльності, слід відзначити позитивний вплив впровадження інновацій на економічні показники виробництва. Так, більше 90% підприємств, що впроваджували інновації, отримали приріст обсягів продукції, підвищили свою конкурентоспроможність та розширили ринки збуту: 60% підприємств замінили застарілу продукцію новими видами, більше 43% знизили матеріало та енергомісткість продукції, 35% впровадили нові технології, направлені на охорону навколишнього середовища.

Аналіз показників за Глобальним інноваційним рейтингом, розробленим агентством Bloomberg, показав, що Україна входить до 50 країн-лідерів світу за рівнем інноваційного розвитку (42 місце у 2014 році). До показників інноваційності відносять: велику кількість населення з вищою освітою (6 місце у світі), патентна активність (17 місце), інтенсивність НДДКР (39 місце), технологічні можливості промисловості (34 місце). Але за підсумком даного рейтингу, наша держава займає 69 місце за ефективністю економіки.[11]

Таблиця 2.3

Інноваційний розвиток України

Категорії	2012-2013 рр.		2013-2014 рр.		2014-2015 рр.	
	Рейтинг з 133 країн	Бал (1-7)	Рейтинг з 139 країн	Бал (1-7)	Рейтинг з 142 країн	Бал (1-7)
Інновації	62	3,31	63	3,11	74	3,11

Продовження таблиці 2.3

Інноваційна спроможність	32	3,7	37	3,5	42	3,4
Якість науково-дослідницьких інститутів	56	3,9	68	3,6	72	3,6
Видатки компаній на дослідження та розробки	68	3	69	3	75	3
Взаємозв'язки університетів з промисловістю	64	3,6	72	3,5	70	3,6
Державні закупівлі новітніх технологій і і продукції	85	3,3	112	3,1	112	3,1
Наявність інженерів та учених	50	4,4	53	4,3	51	4,3

Проаналізувавши дані іншого міжнародного рейтингу, а саме Всесвітнього економічного форуму в Давосі, Україна належить до держав із середнім рівнем інноваційності (79 місце за фактором інноваційності та досвідченості бізнесу, за підсумками 2015 року). Незважаючи на такі високі показники, як наявність кваліфікованих кадрів, патентної активності, наукової інфраструктури, залучення компаній до інноваційних процесів, конкурентоспроможність на внутрішньому ринку мало сприяють перетворенню інновацій на масові та доступні кожному. Хоча суспільство і має значний інноваційний, творчий, інтелектуальний потенціал, це немає значного впливу на економіку та розвиток у даній сфері. І економічний розвиток продовжує здійснюватись за інерційним сценарієм відповідно до екстенсивної моделі.

До основних напрямів підвищення інноваційної активності підприємств України, варто зарахувати:

- законодавчі зміни щодо системи пільг та стимулів у галузі інноваційної діяльності;

- створення інноваційної інфраструктури на загальнодержавному та регіональному рівні, яка б забезпечувала ефективне використання науково-технічного потенціалу, підвищення рівня інноваційності та конкурентоспроможності підприємств (бізнес-інкубатори, технопарки, центри трансферу технологій);
- розвиток та посилення дії фінансово-кредитних інститутів, що забезпечують безперервність фінансування інноваційних проектів (венчурні компанії, інноваційні фонди);
- формування сучасної організаційної структури управління за здійсненням інноваційної діяльності на загальнодержавному, регіональному рівні та на рівні підприємства;
- використання маркетингових підходів щодо вивчення майбутніх потреб у нових товарах та послугах;
- підготовка висококваліфікованих працівників та залучення їх в активні галузі для створення нових технологій;
- активізація міжнародного наукового та науково-технічного співробітництва.[12]

Реалізація запропонованих заходів дасть змогу значно підвищити рівень інноваційної активності вітчизняних підприємств, стабілізувати прискорений процес оновлення виробництва, ефективно використовувати внутрішні та залученні зовнішні інвестиції на інноваційну діяльність.

Небезпечним для інноваційного розвитку України є зростання зносу обладнання у науці і науковому обслуговуванні. Близько 70 % парку наукового обладнання перебуває в експлуатації понад 10 років, а чверть – понад 20 років. До $\frac{3}{4}$ обладнання, призначеного для виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт (НДДКР), має фізичний знос понад 50 %, а третина повністю фізично зношена. Майже 80 % організацій, що виконують НДДКР, оснащені морально застарілим і фізично зношеним обладнанням. Відсутність сучасного наукового обладнання спричиняє згорання експериментальних досліджень з ряду важливих напрямів.[13]

Отже, щоб створити системний стимулюючий механізм інноваційної активності, потрібно досліджувати світовий досвід стимулювання інноваційної діяльності та адаптовувати його до вітчизняних умов розвитку економіки і впроваджувати у промисловість.

Необхідно вдосконалювати правове забезпечення інновацій, що створить умови для реалізації інноваційних ідей. Доцільно розвивати інфраструктуру ринку інновацій; підвищувати мотивацію розробників здійснювати інноваційну діяльність; прагнути до досягнення рівня інноваційних розробок, відповідного світовому або перевищувати його.

Принципове поєднання наведених заходів дасть можливість визначити, наскільки важливою є активність інноваційної діяльності в Україні для швидкого подолання наслідків економічної кризи та забезпечення ефективного розвитку держави.

Таким чином, підвищення конкурентоспроможності національної економіки має потребу в поетапній зміні її переважно експортно-сировинної структури, переорієнтації інвестиційних потоків на інноваційну сферу, впровадження високих технологій, формування в Україні основ інноваційної моделі розвитку й економіки знань. Ключовим стратегічним завданням формування інноваційної моделі розвитку української економіки повинне стати використання сучасних інноваційних технологій як єдино можливий напрямок успішного ведення конкурентної боротьби національних суб'єктів господарювання на внутрішньому й зовнішньому ринках.

3. Позитивні та негативні аспекти входження України в Європейський Союз.

Інтеграційні процеси у політичній, економічній, соціальній і духовній сферах є одним із характерних елементів сучасної Європи.

Взірцем інтеграції на європейському континенті є Європейський Союз – організація, яка в процесі свого розвитку досягла високого рівня політичної інтеграції, уніфікації права, економічного співробітництва, соціального забезпечення та культурного розвитку. Від часу свого заснування Європейський Союз поступово перетворився на один з найпотужніших фінансово-економічних і політичних центрів світу, ключовий компонент новостворюваної архітектури європейської безпеки, ядро системи європейських цінностей і стандартів.

Протягом багатьох років правовою основою відносин між Україною та ЄС є Угода про партнерство та співробітництво від 14 червня. Ця угода започаткувала співробітництво з широкого кола політичних, торговельно-економічних та гуманітарних питань. Крім того, укладено низку галузевих угод та документів міжнародно-правового характеру, згідно з якими здійснюється співробітництво між Україною та ЄС.

21 березня 2014 року в Брюсселі відбулася церемонія підписання політичної частини Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Це ще один крок нашої держави на шляху євроінтеграції. Український уряд підписав поки лише політичну частину угоди, економічну підпишуть окремо після президентських виборів в Україні 25 травня.

Основним здобутком підписання Угоди є демонстрація Заходом своєї підтримки нашій державі, зокрема, в питаннях недоторканності кордонів та територіальної цілісності, а також активізація роботи з адаптації українського законодавства до стандартів ЄС. «Прозорість та підзвітність» органів влади, таким чином, змусять активізувати антикорупційну діяльність та реформи.

Після підписання економічної частини Угоди мова буде йти про скасування мит на різні групи товарів обома сторонами, що відобразиться на цінах

імпортової продукції та збільшенні ринку збуту для українських виробників. Окрім того можливі полегшення візового режиму або навіть повне скасування віз до ЄС для українців вже до кінця поточного року.

Якщо в майбутньому Україна стане повноправним членом ЄС, то буде залучена до Спільної європейської політики безпеки та оборони (СЄПБО), яка гарантуватиме Україні державний суверенітет і територіальну недоторканість. До позитивних наслідків вступу України в ЄС також можна віднести такі вигоди, як: макроекономічна стабільність, нові ринки збуту для українських товарів та додаткові інвестиції в українську економіку, надання субсидій деградуєму сільському господарству, зменшення митних тарифів та отримання позитивного сальдо торгівельного балансу; ефективний захист прав людини в інституціях ЄС, відкриття кордонів для вільного пересування населення та розширення можливостей для освіти, роботи й відпочинку, забезпечення високого рівня життя населення; широкий доступ до інформаційного потенціалу ЄС.[14]

Якщо говорити про позитивні аспекти входження України в Європейський Союз то це:

- розвиток економіки. Вступ України до ЄС дозволить нам приєднатись до одного з самих відкритих світових ринків, ЄС – єдиний гармонійний ринок з майже 500 млн. користувачами та 30 млн. фірм і компаній, що виробляють та користуються товарами за єдиними правилами та стандартами. Рівноправне членство в ЄС дозволить українським виробникам вільно вести торгові операції на європейському ринку та змусить їх до підвищення якості товарів, для забезпечення їхньої конкурентноздатності.

- права людини. Ефективний і доступний судовий захист, високі і надійні конституційні гарантії прав і свобод людини та громадянина, дієві і справедливі обмеження соціальної нерівності - все це невід'ємні наслідки руху до Об'єднаної Європи.

- висока якість життя. Середній рівень та якість життя в країнах ЄС в рази перевищує показники України. Вступ України до Євросоюзу дозволить

долучитися до його економічних і соціальних програм, отримати доступ до європейської системи освіти, охорони здоров'я, ринку праці. Позитивні наслідки євроінтеграції відчує на собі кожний громадянин України.

- демократія. Високий рівень розвитку демократичних інститутів в країні-претенденті - один із основоположних критеріїв для вступу нових членів до ЄС. Обравши курс на європейську інтеграцію, наша держава має докласти значних зусиль аби українські громадяни відчували переваги демократії європейського зразка, адже дійсна демократія - це не тільки можливість вільно висловлювати свої думки, а й спроможність пересічного громадянина своїми діями визначати напрями розвитку своєї громади, дієво впливати на розвиток суспільства та держави.

- енергетична безпека. У сучасних умовах жодна європейська країна не в змозі одноосібно забезпечити свою енергетичну безпеку. Рухаючись по дорозі до вступу в ЄС наша держава намагається отримати підтримку та відстоювання своїх енергетичних інтересів з боку провідних країни Європи. Ставши членом європейської спільноти, Україна не буде сприйматись лише як «транзитна територія», через яку прокладені трубопроводи в Європу.[15]

- вільні подорожі. Після вступу до Євросоюзу перед громадянами країни-новачка відкривається велика кількість європейських кордонів та з'являється унікальна можливість вільно, без перешкод та принизливих «візових контролів» пересуватися Європою. Громадянин Євросоюзу не повинен вистоювати довгі черги у посольствах інших європейських держав з метою отримання дозволу на перебування у їх країні, а також доводити працівникам іноземної дипустанови відсутність намірів залишитися там на заробітки чи нелегальним мігрантом.[16]

- реформи в інтересах людей. Процес вступу держави до ЄС стимулює внутрішні політичні, економічні та соціальні реформи усіх сфер суспільного життя: від конституційних засад до комунальних тарифів, від системи оподаткування до гарантій прав людини.

Але окрім позитивних аспектів існують також негативні:

- висока конкуренція на європейському ринку продовольчих і промислових товарів залишають українську продукцію без шансів. Усьому провиною застарілі технології і устаткування. Плюс, високі вимоги до продукції, що висуваються євросоюзом і незбагненні для України. Країни скоріш зацікавлені в зерні, чим до кінцевих продовольчих продуктах. Україні ж, навпаки, дістануться дорогі європейські продукти.

- значна маса кваліфікованих кадрів кинеться за рубіж у пошуках гідного доходу. А це означає, що країні загрожує голодування в частини кваліфікаційних кадрів і більше страхітливі показники наростаючої демографічної кризи.

- найвагомішою втратою України стануть стосунки з Росією. Російський ринок є основним споживачем української продукції. Закриття митних меж неминуче приведе до посилення російської політики відносно експорту тієї ж нафти, попиту на українську продукцію.

- небезпека втягнення України в конфлікт цивілізацій між Заходом і мусульманським світом.

- можливе переміщення до України шкідливих виробництв.

- проблема незаконної міграції.

- часткова втрата суверенітету.

- втрата конкурентоспроможності певних галузей.

Проаналізувавши можливі позитивні та негативні наслідки вступу України до ЄС, слід зазначити, що входження до Європейського Союзу є логічним наслідком прагнення України до цивілізованої правової держави та розбудови демократичного суспільства, обумовлений сучасними реаліями та вимогами об'єктивних суспільно-економічних і політичних законів розвитку. В сучасному глобалізованому суспільстві, найбільшу вигоду отримують саме ті країни, які об'єднують свої зусилля заради досягнення спільних інтересів та високих показників розвитку.[17]

Інтеграція до Європейського Союзу є шансом для України остаточно перетворитися на стабільну державу, яка володіє незаперечними перспективами

на майбутнє. Досвід другої половини 20-го століття доводить, що жодні специфічні умови та особливості національного розвитку, кризові стани та внутрішні трансформації не можуть відкласти неминучу дію об'єктивних законів глобалізації розвитку.

Поза всяким сумнівом, Україні категорично необхідна євроінтеграція, якщо вона бачить себе в майбутньому як держава нації.

Отже, при вступі до ЄС Україна отримає ряд значних переваг, але, щоб уникнути існуючих загроз, треба поступово впроваджувати стратегічні напрями розвитку ЄС в українську економіку та розробити програму дій щодо безболісної інтеграції України.[18]

Висновок

Отже, забезпечення рівня конкурентоспроможності вітчизняних наукових досліджень на внутрішньому і міжнародному ринках повинно стати основним напрямком сучасної політики держави у сфері активізації інноваційної діяльності, що сприятиме підвищенню ефективності виробництва. Саме від цього найбільшою мірою залежать можливості реалізації інноваційних процесів і забезпечення високої ефективності національної економіки.[19]

На сьогоднішній день в Україні стан фінансування інноваційної діяльності слід вважати незадовільним, що пов'язано, насамперед, із орієнтацією держави та підприємств не на стратегію розвитку, а, радше, на стратегію виживання вітчизняної системи господарювання в умовах соціальної, економічної та політичної нестабільності. Та навіть у часи кризи інновації лишаються інструментом її подолання, і відмова від них є згубною для країни.

Також потрібно більше уваги приділяти розвитку науки та техніки. Робити все можливе, щоб наші науковці та вчені займалися саме розвитком вітчизняної економіки, а не закордонної.

Україна має всі шанси стати повноправним членом Європейського Союзу, що дасть їй більше шансів подолати кризу та розвивати в подальшому власну економіку.[20]

Список використаної літератури

1. Шульга Р. Р. Джерела правового регулювання надання послуг: господарсько-правовий аспект. – Митна справа. – 2011. – № 1 (73). – Частина 2. – С. 352–356.
2. [http:// www.niss.gov.ua/articles](http://www.niss.gov.ua/articles).
3. Мовчан В. М. Вплив приєднання до СОТ на умови конкуренції українських виробників з фірмами країн-членів ЄС // Євроінтеграційний курс України: формування нових умов для підприємництва: Матеріали Круглого столу. – К., 2014. – С. 14 – 24.
4. Пилипенко Ю. І. Фактори технологічного відставання національної економіки України // Європейський вектор економічного розвитку: Збірник наук. праць. Вип. 1 (6). – Дніпропетровськ, 2014. – С. 141–145.
5. Осадча Н.В. Характеристика процесу інтеграції України до Європейського Союзу, Електронний вісник Донбасу. – 2014. – № 3. – С. 24 – 25.
6. Рейтинг інноваційності країн ЄС - Innovation Union Scoreboard 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/enterprise/policies/innovation/files/ius-2013_en.pdf.
7. Зленко А. М. Зовнішня політика України: від романтизму до прагматизму. – К.: Преса України, 2014. – 370 с.
8. Корнієвський О. А. Україна в системі взаємовідносин світових геополітичних сил (США-ЄС-РФ) // Україна в системі міжнародної безпеки: Монографія. – К.: Фоліант, 2015. – С. 103 – 112
9. Конкурентоспроможність економіки України в умовах глобалізації // Я.А. Жаліло, Я.Б. Базі люк, Я.В. Белінська та інш.; За ред.. Я.А. Жаліла. –К.; НІСД, 20015. — С. 330.
10. Офіційний сайт програми SBIR [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sbir.gov/past-awards?program=SBIR>.
11. Семиноженко В. Україна в координатах постіндустріального світу / День. 14 жовтня. — 20014. //Ел. доступ. <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/5/1888>

- [Федулова Л. І.](#) Інноваційна політика: підруч. для студ. ВНЗ / Л. І. Федулова, А. А. Мазаракі: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К., 2012. - 603 с.
12. [Федулова Л. І.](#) Концептуальна модель інноваційної стратегії України / Л. І. Федулова // [Економіка і прогнозування](#) . - 2012. - № 1. - С. 87-100.
13. Ключев А. Тільки переведення економіки на інноваційний режим є гарантією сталого розвитку держави // Урядовий кур'єр. 28 квітня.— 20014.
14. [Федулова Л. І.](#) Концептуальна модель інноваційної стратегії України / Л. І. Федулова // [Економіка і прогнозування](#) . - 2012. - № 1. - С. 87-100.
15. Семиноженко В. Україна в координатах постіндустріального світу / День. 14 жовтня. — 20014. //Ел. доступ. <http://dialogs.org.ua/ru/material/full/5/1888>
- [Федулова Л. І.](#) Інноваційна політика: підруч. для студ. ВНЗ / Л. І. Федулова, А. А. Мазаракі: Київ. нац. торг.-екон. ун-т. - К., 2012. - 603 с.
16. [Федулова Л. І.](#) Концептуальна модель інноваційної стратегії України / Л. І. Федулова // [Економіка і прогнозування](#) . - 2012. - № 1. - С. 87-100.
17. Інноваційна модель розвитку економіки України в умовах глобалізації: монографія / О. І. Дачій, М. В. Гаман, Н. В. Дачій. - Донецьк : Юго-Восток, 2010. - 368 с.
18. Право Європейського Союзу: Підручник / За ред. В. І. Муравйова. – К.: Юрінком Інтер. – 2011. – 704 с.
19. Смирнова К. В. Європейська інтеграція та Україна. – Право України. – 2011. – № 4. – С. 153–158.
20. Копійка В. В. Європейський Союз: досвід розширення і Україна. – К.: Юридична думка, 2014. – 445 с.